

ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ที่ กธ. 33/2543

เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ด้วยคุณภาพ

ของบริษัทหลักทรัพย์

(ฉบับประมวล)

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 14 และมาตรา 105 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์
และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 คณะกรรมการ ก.ล.ต. ออกข้อกำหนดไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ที่ กธ. 45/2540 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ด้วยคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ ลงวันที่
31 ธันวาคม พ.ศ. 2540

ข้อ 2 ในประกาศนี้

“บริษัทหลักทรัพย์”² หมายความว่า บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจ
หลักทรัพย์ประเภทการให้สินเชื่อเพื่อธุรกิจหลักทรัพย์ หรือการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์
การค้าหลักทรัพย์ หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ ที่มีได้จำกัดเฉพาะหลักทรัพย์อันเป็นตราสาร
แห่งหนึ่ง

“ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์” หมายความว่า ลูกหนี้ทั่วไป ลูกหนี้ผ่อนชำระ
ลูกหนี้สถาบันการเงินที่มีปัญหา และลูกหนี้อื่น

“ลูกหนี้ทั่วไป” หมายความว่า ลูกหนี้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์ ลูกหนี้ยืม
หลักทรัพย์แต่ไม่รวมถึงลูกหนี้ยืมหลักทรัพย์ประเภทลูกค้ำสถาบันที่มีได้คัดนัดส่งมอบหลักทรัพย์

“ลูกค้ำสถาบัน” หมายความว่า ลูกค้ำสถาบันตามประกาศคณะกรรมการกำกับ
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการขายหลักทรัพย์โดยที่บริษัทหลักทรัพย์ยังไม่มีหลักทรัพย์นั้น
อยู่ในครอบครอง

“ลูกหนี้ผ่อนชำระ”¹ หมายความว่า ลูกหนี้ที่ได้ทำสัญญาผ่อนชำระหนี้กับบริษัท
หลักทรัพย์

ยกเลิกทั้งนิยาม “ลูกหนี้ผ่อนชำระซึ่งทำสัญญาตามมาตรฐาน”

²แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ กธ. 29/2560 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ด้วยคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 3)
ลงวันที่ 8 ธันวาคม พ.ศ. 2560 (มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2560)

¹แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ต. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ด้วยคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2)
ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)

ยกเลิกทั้งนิยาม “ลูกหนี้ผ่อนชำระอื่น”

“ลูกหนี้สถาบันการเงินที่มีปัญหา” หมายความว่า ลูกหนี้ของบริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสถาบันการเงินซึ่งถูกทางการสั่งปิดกิจการและไม่อยู่ภายใต้มาตรการคุ้มครองของทางการหรือทางการไม่รับประกันการชำระหนี้

“ลูกหนี้อื่น” หมายความว่า ลูกหนี้ที่โอนมาจากบัญชีมาร์จิ้น ลูกหนี้ที่ซื้อขายหลักทรัพย์ด้วยบัญชีเงินสดแต่ไม่ชำระราคาหรือส่งมอบหลักทรัพย์ตามระยะเวลาที่กำหนด และลูกหนี้ที่อยู่ระหว่างการดำเนินการฟ้องร้องบังคับคดี

“มูลหนี้” หมายความว่า หนี้ของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์รายใดรายหนึ่ง ซึ่งรวมดอกเบี้ยค้างรับที่รับรู้เป็นรายได้ของบริษัทหลักทรัพย์แล้ว

“หลักประกัน” หมายความว่า ทรัพย์สินตามประเภทต่อไปนี้ที่ให้เป็นการรับประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์รายใดรายหนึ่ง

(ก) เงินสด

(ข) บัตรเงินฝาก ตัวสัญญาใช้เงินและตัวแลกเงินที่ออกโดยสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน

(ค) หลักทรัพย์

(ง) หนังสือที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงิน ออกให้ไว้แก่บริษัทหลักทรัพย์เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ โดยสถาบันการเงินดังกล่าวยินยอมรับผิดชอบในฐานะลูกหนี้ชั้นต้น ทั้งนี้ ไม่ว่าหนังสือนั้นจะออกเป็น เล็ตเตอร์ออฟเครดิตหรือหนังสือค้ำประกัน

(จ) อสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทหลักทรัพย์รับจำนอง

ข้อ 3¹ ให้บริษัทหลักทรัพย์รับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ตามเกณฑ์สิทธิ เว้นแต่มีความไม่แน่นอนในการเรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ย บริษัทหลักทรัพย์ต้องหยุดรับรู้รายได้ดอกเบี้ยดังกล่าวตามเกณฑ์สิทธิ

กรณีดังต่อไปนี้ถือว่ามีความไม่แน่นอนในการเรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ยแล้ว

(1) ลูกหนี้ทั่วไปที่มีหลักประกันต่ำกว่ามูลหนี้

¹ยกเลิกโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือยคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)

¹ยกเลิกโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือยคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)

¹แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือยคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)

(2) ลูกหนี้ผ่อนชำระรายที่มีงวดการชำระเงินไม่เกินทุกสามเดือนซึ่งค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป

(3) ลูกหนี้ผ่อนชำระรายที่มีงวดการชำระเงินเกินกว่าทุกสามเดือน เว้นแต่มีหลักฐานที่ชัดเจนและทำให้เชื่อได้ว่ามีความเป็นไปได้ก่อนข้างแน่ที่บริษัทหลักทรัพย์จะได้รับชำระหนี้ทั้งหมด

(4) ลูกหนี้สถาบันการเงินที่มีปัญหา

(5) ลูกหนี้อื่นที่ค้างชำระดอกเบี้ยตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป

เพื่อประโยชน์ตามความใน (2) ในกรณีที่จำนวนดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ชำระตามสัญญาต่ำกว่าจำนวนดอกเบี้ยที่คำนวณตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงอย่างมีนัยสำคัญ ให้ถือว่าลูกหนี้รายนั้นยังค้างชำระดอกเบี้ยของเดือนนั้น

“หลักประกัน” ตามความในวรรคหนึ่ง (1) ให้หมายถึงทรัพย์สินประเภทที่สามารถนำมารวมเพื่อการคำนวณมูลค่าในบัญชีมาร์จิ้นได้ตามประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการให้กู้ยืมเงินเพื่อซื้อหลักทรัพย์และการให้ยืมหลักทรัพย์แก่ลูกค้าที่มีใช้ลูกค้าสถาบันเพื่อขายชอร์ต โดยใช้วิธีการคำนวณมูลค่าหลักประกันตามที่กำหนดไว้ในประกาศดังกล่าว

ข้อ 4 ให้บริษัทหลักทรัพย์แสดงมูลหนี้ของลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ที่เข้าเกณฑ์จัดชั้นไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน โดยให้แยกแสดงตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) มูลหนี้จัดชั้นสูญ หมายถึง

(ก) มูลหนี้ของลูกหนี้ที่ได้ติดตามทวงถามจนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่ได้รับการชำระหนี้และบริษัทหลักทรัพย์ได้ดำเนินการจำหน่ายหนี้สูญจากบัญชีลูกหนี้ตามกฎหมายอากรแล้ว

(ข) มูลหนี้ส่วนที่บริษัทหลักทรัพย์ได้ทำสัญญาปลดหนี้ให้

(2)¹ มูลหนี้จัดชั้นสงสัย หมายถึง มูลหนี้เฉพาะส่วนที่สูงเกินกว่าหลักประกันของลูกหนี้ที่เข้าลักษณะดังนี้

(ก) ลูกหนี้ทั่วไป ลูกหนี้สถาบันการเงินที่มีปัญหา และลูกหนี้อื่นที่มีหลักประกันต่ำกว่ามูลหนี้

(ข) ลูกหนี้ผ่อนชำระรายที่มีงวดการชำระเงินไม่เกินทุกสามเดือนซึ่งค้างชำระเงินต้นหรือดอกเบี้ยตั้งแต่สามเดือนขึ้นไป

¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้ด้วยคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับงบการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)

(ค) ลูกหนี้ผ่อนชำระรายที่มีงวดการชำระเงินเกินกว่าทุกสามเดือน เว้นแต่มีหลักฐานที่ชัดเจนและทำให้เชื่อได้ว่ามีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทหลักทรัพย์จะได้รับชำระหนี้ทั้งหมด

เพื่อประโยชน์ตามความใน (ข) ในกรณีที่จำนวนดอกเบี้ยที่ลูกหนี้ชำระตามสัญญาต่ำกว่าจำนวนดอกเบี้ยที่คำนวณตามวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงอย่างมีนัยสำคัญ ให้ถือว่าลูกหนี้รายนั้นยังค้างชำระดอกเบี้ยของเดือนนั้น

(3)¹ มูลหนี้จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง มูลหนี้ส่วนที่ไม่สูงเกินกว่าหลักประกันของลูกหนี้ที่เข้าลักษณะตาม (2)

ข้อ 5 เพื่อประโยชน์ตามข้อ 4 การคำนวณมูลหนี้และการคำนวณมูลค่าหลักประกันให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(1) กรณีหลักทรัพย์ที่มีตลาดรองรับ ให้ใช้ราคายุติธรรมเช่นเดียวกับการตีราคาเงินลงทุนตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนด และนับเป็นหลักประกันได้ไม่เกินร้อยละเก้าสิบ

(2) กรณีหลักทรัพย์ที่ไม่มีตลาดรองรับ ให้ใช้ราคายุติธรรมเช่นเดียวกับการตีราคาเงินลงทุนตามที่มาตรฐานการบัญชีกำหนดหรือมูลค่าตามบัญชีของหลักทรัพย์ดังกล่าว และนับเป็นหลักประกันได้ไม่เกินร้อยละแปดสิบห้า

(3)¹ กรณีบัตรเงินฝาก ให้ใช้ราคายุติธรรม

(4) กรณีอสังหาริมทรัพย์ที่บริษัทหลักทรัพย์เป็นผู้รับจำนอง

(ก) อสังหาริมทรัพย์ที่มีการประเมินภายในระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปีก่อนวันสิ้นสุดการบัญชีที่จัดทำงบการเงิน ให้นับเป็นหลักประกันได้ไม่เกินร้อยละแปดสิบของราคาประเมิน

(ข) อสังหาริมทรัพย์ที่มีการประเมินภายในระยะเวลาเกินกว่าหนึ่งปีขึ้นไป แต่ไม่เกินสองปีก่อนวันสิ้นสุดการบัญชีที่จัดทำงบการเงิน ให้นับเป็นหลักประกันได้ไม่เกินร้อยละเจ็ดสิบของราคาประเมิน

(ค) อสังหาริมทรัพย์ที่มีการประเมินภายในระยะเวลาเกินกว่าสองปีขึ้นไป แต่ไม่เกินสามปีก่อนวันสิ้นสุดการบัญชีที่จัดทำงบการเงิน ให้นับเป็นหลักประกันได้ไม่เกินร้อยละหกสิบของราคาประเมิน

(ง) อสังหาริมทรัพย์ที่มีการประเมินเกินกว่าสามปีก่อนวันสิ้นสุดการบัญชีที่จัดทำงบการเงิน ให้นับเป็นหลักประกันได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบของราคาประเมิน

¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับงบการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)

¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับงบการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3 มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)

ทั้งนี้ ราคาประเมินต้องมาจากผู้ประเมินราคาทรัพย์สินที่สำนักงานคณะกรรมการ
กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้ความเห็นชอบ

(5)¹ กรณีหลักประกันที่เป็นทรัพย์สินอื่น ให้ใช้ราคายุติธรรม

ข้อ 6 ให้บริษัทหลักทรัพย์ตัดจำหน่ายมูลหนี้จัดชั้นสูญออกจากบัญชีทันทีที่พบ
รายการดังกล่าว และให้บริษัทหลักทรัพย์ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่งร้อย
ของมูลหนี้จัดชั้นสงสัยทั้งจำนวน และหากจำนวนที่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสูงกว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ที่ได้ตั้งไว้แล้ว ให้บริษัทหลักทรัพย์บันทึกส่วนต่างนั้นเป็นค่าใช้จ่ายในงวดการบัญชีที่มีการตั้งค่า
เผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น

¹ ในกรณีที่การทำสัญญาผ่อนชำระหนี้เป็นผลให้บริษัทหลักทรัพย์อาจตั้งค่าเผื่อหนี้
สงสัยจะสูญในจำนวนที่ต่ำกว่าค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญที่ได้ตั้งไว้แล้ว การปรับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
ให้ต่ำลงดังกล่าว ให้กระทำได้เฉพาะกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์มีหลักฐานที่ชัดเจนและทำให้เชื่อได้ว่า
มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทหลักทรัพย์จะได้รับชำระหนี้ทั้งหมด

ข้อ 7 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 25 สิงหาคม พ.ศ. 2543

(นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

ประธานกรรมการ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2)
ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับงบการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)

¹ แก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะกรรมการ ก.ล.ด. ที่ กธ. 5/2544 เรื่อง การจัดทำบัญชีเกี่ยวกับลูกหนี้คือคุณภาพของบริษัทหลักทรัพย์ (ฉบับที่ 2)
ลงวันที่ 15 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2544 (มีผลใช้บังคับสำหรับงบการเงินประจำงวดการบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2543 เป็นต้นไป เว้นแต่ข้อ 3
มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2544 เป็นต้นไป)